

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/9/2021
Identifikačné číslo spisu: 6018200556
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6018200556.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu: Mgr. O. S., zn. správca: S, XXX, so sídlom A., správca konkurznej podstaty úpadcu INTREL, a.s. „v konkurze“, so sídlom Bellova 696/2, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 36 404 179, proti žalovanému: JUDr. E. Y., PhD., nar. XX. M. XXXX., bytom K., v konaní o zaplatenie 228 431,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. júna 2021, č. k. 41Cbi/3/2018-222, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. júna 2021, č. k. 41Cbi/3/2018-222 p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) v poradí druhým rozsudkom z 3. júna 2021, č. k. 41Cbi/3/2018-222 žalobu zamietol s tým, že žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
2. V odôvodnení uviedol, že žalobou podanou dňa 27. augusta 2013 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť 228 431,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 2. augusta 2018 do zaplatenia, titulom náhrady škody, ktorá mala podľa názoru žalobcu vzniknúť konaním žalovaného, keď dobrovoľne uhradil žalobcovi - obchodnej spoločnosti TMG, a. s. Prievidza časť prisúdenej pohľadávky v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. septembra 2007 v sume 3 000 000,- Sk a následne podľa názoru žalobcu uhradil dobrovoľne na účet súdneho exekútora celú vymáhanú sumu, t. j. 3 881 712,50 Sk.
3. Z obsahu spisu súd ďalej zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 19. októbra 2006, č. k. 54Cbi/18/2006-96 vo veci žalobcu TMG, a.s. Prievidza proti žalovanému JUDr. E. Y., správca konkurznej podstaty úpadcu INTREL, a. s. Liptovský Mikuláš v konaní o vylúčení vecí z konkurznej podstaty konanie v časti zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. Na odvolanie žalobcu (TMG, a. s. Prievidza) Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 6. septembra 2007, č. k.

6Obo/303/2006 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. októbra 2006, č. k. 54Cbi/18/2006-96 v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4 089 183,- Sk istinu s 19 % DPH a 13,5 % úrokom z omeškania od 30. júna 2006 do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 133 045,50 Sk.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici uviedol, že na č. l. 11 spisu sa nachádza návrh oprávneného - TMG, a. s. Prievidza proti povinnému JUDr. E. Y., advokátovi, so sídlom Y., správcovi konkurznej podstaty úpadcu INTREL, a. s. Liptovský Mikuláš „v konkurze“ na vykonanie exekúcie o zaplatenie vo výške 1 089 183,- Sk s príslušenstvom. Návrh bol podaný exekútorskému úradu Liptovský Mikuláš - JUDr. I. N. dňa 25. januára 2008. Oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie poukazoval na exekučné tituly, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/303/2006, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 5. novembra 2007 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 54Cbi/18/2006, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 4. decembra 2006 - prvá výroková veta - vo zvyšku zmenený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/303/2006, keď uviedol, že povinný dňa 12. decembra 2007 uhradil časť istiny vo výške 3 000 000,- Sk, avšak zostatok istiny spolu s DPH a úrokom z omeškania ako mu ukladá právoplatné rozhodnutie súdu nezaplatil a preto je oprávnený nútený ho vymáhať týmto návrhom na vykonanie exekúcie. Z obsahu spisu je zrejmé, že proti exekúcii podal žalovaný dňa 12. februára 2008 námietky, v ktorých poukázal okrem iného na ust. § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV, podľa ktorého pre pohľadávku proti úpadcovi nemožno nariadiť výkon rozhodnutia ani vykonávať exekúciu na majetok patriaci do podstaty. Uviedol, že nie je možné vykonať exekúciu, ktorá by pre dôvod uvádzaný v námietkach postihla majetok úpadcu, preto navrhol súdu, aby vyhovel námietkam a exekúciu zastavil. Žalobca v žalobe uviedol, že predmetné námietky žalovaného boli zamietnuté, po ich zamietnutí podal žalovaný aj odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí námietok, avšak exekučný súd zamietnutie námietok potvrdil.

5. S poukazom na § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKV“) a § 420 Občianskeho zákonníka konajúci súd dospel k záveru, že žalovaný postupoval pri výkone funkcie správcu s odbornou starostlivosťou, čím nenaplnil základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu.

6. Na základe zisteného skutkového stavu mal konkurzný súd za preukázané, že žalovaný uhradil spoločnosti TMG, a. s. sumu 3 000 000,- Sk dňa 12. decembra 2007, teda po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý rozsudkom zo dňa 6. septembra 2007, sp. zn. 6Obo/303/2006 zaviazal žalovaného ako správcu konkurznej podstaty úpadcu INTREL, a. s. Liptovský Mikuláš zaplatiť žalobcovi sumu 4 089 183,- Sk istinu s 19 % DPH a 13,5 % úrokom z omeškania od 30. júna 2006 do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 133 045,50 Sk. Žalovaný, keď plnil žalobcovi - TMG, a. s. Prievidza, tak plnil na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to jednak sumu 3 000 000,- Sk uhradil na účet žalobcu dňa 12. decembra 2007 a zvyšok sumy vo výške 3 881 712,50 Sk po začatí exekúcie. Krajský súd v Banskej Bystrici mal taktiež za to, že žalovaný vyvinul maximálne úsilie k tomu, aby exekúcia nepokračovala, a aby súd exekúciu zastavil, pričom jeho námietkam nebolo vyhovené, z čoho vyplýva, že exekúciu nezabránil.

7. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný na pojednávaní dňa 5. mája 2021 potvrdil, že po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chcel jednoznačne pohľadávku vymáhať, ale dostal pokyn od bývalej konkurznej sudkyne, že pohľadávka sa vymáhať nemá a jednoducho ju treba speňažiť, aby sa mohol konkurz ukončiť s tým, že sa jednalo o ústny pokyn konkurznej sudkyne. Uviedol, že v počítači mal prichystanú žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale nepodpísanú a nedoslanú. Konajúci súd dodal, že tomuto tvrdeniu žalovaného nemal dôvod neveriť pretože v prípade, ak by konkurzný súd nesúhlasil s takýmto postupom správcu, nemal by dôvod po vykonaní ponukového konania a predloženej jedinej ponuky na odkúpenie pohľadávky úpadcu za kúpnu cenu 10 000,- eur návrh žalovaného ako správcu konkurznej podstaty z 11. augusta 2010 (č. l. 23 spisu) schváliť. Uvedené korešponduje aj s odôvodnením opatrenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. augusta 2010, č. k. 27K/59/2005-1299, kde konkurzný súd uviedol, že prihliadol aj na skutočnosť, že v uvedenom konkurznom konaní bol už majetok konkurznej podstaty speňažený a po postúpení pohľadávky môže

správca pristúpiť k podaniu konečnej správy a vyúčtovaniu odmeny a výdavkov.

8. Ohľadom speňažovania pohľadávky konajúci súd poukázal na plán speňaženia konkurznej podstaty 27/K/59/2005 - úpadca INTREL, a. s. „v konkurze“ predložený žalovaným ako správcom konkurznej podstaty Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 30. júna 2006, v ktorom navrhol speňažiť konkurznú podstatu v rozsahu pohľadávok: 72 410 358,- Sk v zmysle § 27 ods. 10 písm. c/ ako súbor majetku, ponukovým konaním zverejneným v Obchodnom vestníku v cene: 1. kolo: 100 % nominálnej ceny, 2. kolo 50 % nominálnej ceny, 3. kolo za ponúknutú cenu (č. l. 19 spisu). Zo zápisnice o pojednávaní schôdze konkurzných veriteľov konanej dňa 30. júna 2006 (č. l. 18 spisu) vyplýva, že plán speňaženia bol schválený.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a zistené skutočnosti dospel konajúci súd k záveru, že žaloba je nedôvodná a v celom rozsahu ju zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p.

10. Proti tomuto rozsudku podal žalobca (ďalej ako „odvolateľ“) odvolanie majúce za to, že v danom prípade sú splnené dôvody na podanie odvolania v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“), nakoľko nové rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne nesprávne a nespravodlivé.

11. Odvolateľ sa nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie a je názoru, že sú splnené všetky predpoklady pre vyvodenie zodpovednosti žalovaného za škodu, ako aj pre zaviazanie k jej náhrade súdnym rozhodnutím. V tejto súvislosti odvolateľ zopakoval všetky žalobné dôvody s dôrazom na skutočnosť, že súdny exekútor exekúciu nevykonal, ale žalovaný na seba prevzal zodpovednosť a svojim aktívnym úkonom, a to zadaním príkazu na úhradu, nezákonne vymáhanú pohľadávku uhradil z finančných prostriedkov z konkurznej podstaty úpadcu, ktoré v zmysle zákonnej úpravy nemohli byť exekúciou postihnuté (§ 14 ods. 1 písm. e/ ZKV). Žalobca je preto presvedčený, že žalovaný predmetnú pohľadávku plniť aj napriek existencii právoplatného a vykonateľného rozhodnutia nemusel s tým, že žalovaný podaním námietok proti exekúcii, resp. odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí námietok, nevykonal žiadne maximálne úsilie v exekučnom konaní.

12. Ohľadom speňažovania pohľadávky odvolateľ uviedol, že schválený plán speňaženia je univerzálnym manuálom na postup správcu v procese speňažovania konkurznej podstaty, a to pod dohľadom konkurzného súdu. Preto mimo dražby správca speňažuje majetok úpadcu zapísaný do súpisu jednak so súhlasom súdu a zároveň za podmienok určených schôdzou konkurzných veriteľov. Prípadné doplnenie, či zmena schváleného plánu speňaženia nie je vylúčená, nie je však podľa odvolateľa prijateľný taký výklad, že schválený plán sa vzťahuje len na konkrétne určený okruh majetku, patriaceho do súpisu konkurznej podstaty a na prípadne neskôr zistený majetok sa nevzťahuje. Podľa žalobcu je preto zrejmé, že žalovaný postúpil pohľadávku so súhlasom konkurzného súdu, avšak ju nepostúpil v súlade so schváleným plánom speňaženia a ani za podmienok, určených schôdzou konkurzných veriteľov. Napokon, vychádzajúc zo schváleného plánu speňaženia je zrejmé, že v súlade s ním by k napádanému postúpeniu pohľadávky úpadcu nemohlo dôjsť. Je totiž podľa žalobcu len ťažko predstaviteľné, že by schôdza konkurzných veriteľov odsúhlasila postúpenie pohľadávky v sume 228 431,- eur reálne vymožiteľnej, za odplatu vo výške 10 000,- eur.

13. Žalobca preto uzavrel, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou žalovaný postúpil pohľadávku úpadcu prospoch KONTO AUDIT s.r.o., bola uzatvorená v rozpore so zákonom, je absolútne neplatným právnym úkonom, v dôsledku ktorého úpadca utrpel škodu vo forme ušlého zisku, pretože jej vymožením, resp. speňažením zákonným spôsobom, t. j. pri riadnom chode vecí by sa konkurzná podstata úpadcu zväčšila o vymáhanú sumu 228 431,- eur.

14. K časti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, uvedeného v bode 39. žalobca považoval za potrebné uviesť, že tam označené rozhodnutie odvolacieho súdu sa týkalo štádia konania - rozhodovania o neodkladnom opatrení, t. j. bez vykonania dokazovania vo veci, bez výsluchu sporových strán, pričom

odvolací súd primárne rozhodoval o otázke nariadenia neodkladného opatrenia a teda nie v merite veci a teda ani nemôže prejudikovať rozhodnutie súdu vo veci samej. Preto poukázanie na tam označené rozhodnutie odvolacieho súdu (Najvyšší súd Slovenskej republiky z 10. júla 2019, č. k. 1Obo/8/2019-214) považuje žalobca za nenáležité.

15. Záverom odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobca podal návrh na exekúciu, ktorú mu Okresný súd Ružomberok nepochopiteľne povolil a poveril exekútora JUDr. N., B., výkonom exekúcie a následne zamietol námietky proti exekúcii ako údajne neoprávnené. Exekútor začal vykonávať exekúciu s neuveriteľnou mierou agresivity voči žalovanému a dokonca ako prvý úkon, ktorý vykonal, bolo zablokovanie jeho osobného účtu v Slovenskej sporiteľni, a.s., filiálka Ružomberok. Toto bol dôvod, prečo došlo k zaplateniu kompletnej sumy priznanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky, keďže bol žalovaný vystavený priamemu útoku žalobcu a exekútora na jeho osobný majetok. Dôvod zaplatenia nebol ani svojvoľný a už rozhodne nebol v úmysle ukrátiť ostatných konkurzných veriteľov. Išlo o súbor nezákonných rozhodnutí súdov - Krajského súdu v Banskej Bystrici, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Okresného súdu v Ružomberku, ktoré spôsobili síce nezákonný, ale právoplatný stav.

17. Žalovaný zdôraznil, že o celom tomto priebehu bola informovaná zákonná sudkyňa, v tom čase JUDr. Eva Železníková, ktorá reagovala tak, že žalovaný musí iba počkať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní. Preto má žalovaný za to, že ho viniť ako správcu a klásť mu zodpovednosť za škodu ako toho, čo spôsobil škodu konkurznej podstate, je absolútne nesprávne, nespravodlivé a nemá žiadnu oporu v zákone. Dodal, že ako správca robil všetky úkony s úmyslom zabrániť škode, ktorú svojimi rozhodnutiami spôsobili uvedené súdy.

18. Keďže ide o konkurz podľa zákona č. 328/1991 Zb. považoval žalovaný za nutné uviesť, že samotným vrcholným subjektom, ktorý takýto konkurz vedie, je súd a ten má aj záverečnú zodpovednosť za priebeh a výsledok konania. Je teda spravodlivé, aby správca zodpovedal za škodu, keď išlo o plnenie na základe právoplatných rozhodnutí súdov. Žalovaný podotkol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s jeho dovolaním ako správcu nerozhodol o odkladu účinnosti dotknutého rozsudku napriek tomu, že to žiadal. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol až vo veci samej, a to rozsudkom zo dňa 28. januára 2010, č. k. 1ObdoV/95/2007-131, keď uznal správnosť jeho právneho názoru, a to tak, že zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. septembra 2007. V dôsledku toho žalovaný následne vyzval na vrátenie sumy, ktorú žalobca v dotknutom spore nadobudol, na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neoprávnené. Žalobca, už ako povinný požadovanú sumu nevrátil a následne bola pohľadávka podľa pokynu sudkyne JUDr. Železníkovej, speňažená a to po riadnej verejnej ponuke v celoštátnom denníku Hospodárske noviny o čom niet pochybnosti. Z toho podľa žalovaného vyplýva, že škoda jeho úkonmi ako správcu nevznikla a pohľadávka terajšieho správcu je neoprávnená.

19. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „odvolací súd“) ako súd funkčne príslušný na prejednanie predmetného odvolania podľa § 34 C. s. p., po zistení, že odvolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 C. s. p.) včas (§ 362 ods. 1 veta prvá C. s. p.), proti rozsudku, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku nevylučuje (§ 355 ods. 1 C. s. p.), prejednal odvolanie v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených a bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

21. Podľa § 387 ods. 1 C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. O skutkovú vadu, a teda odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p. pôjde vtedy, ak súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Odvolateľ v odvolaní namietol, že konajúci súd rozhodol o nenaplnení predpokladov zodpovednosti za škodu nesprávne, keďže žalovaný podľa žalobcu plniť aj napriek existencii právoplatného a vykonateľného rozhodnutia nemusel, pričom vzniknuté bezdôvodné obohatenie od oprávneného (TMG, a. s. Prievdza) nevymáhal. Zároveň podľa žalovaného podanie námietok proti exekúcii, resp. odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí námietok, neznamená maximálne úsilie v exekučnom konaní.

24. Pre odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p. platí, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda, že vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením vec je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval síce správny právny predpis, avšak ho nesprávne vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval. Odvolateľ v tejto súvislosti namietol speňaženie pohľadávky v rozpore s § 27 ods. 3 ZKV, resp. postúpenie pohľadávky žalovaným správcom v rozpore so schváleným plánom speňaženia a v rozpore s podmienkami určenými schôdzou konkurzných veriteľov.

25. Vzhľadom na existenciu viacerých námietok zo strany žalobcu, odvolací súd sa v rámci svojho odôvodnenia zaoberal každou z nich jednotlivo. Odvolací súd v súlade s princípom neúplnej apelácie odvolacieho konania podľa ust. § 383 C. s. p. vychádzal pri svojom rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, pretože na aplikáciu výnimiek uvedených v § 384 C. s. p. nevzhladol v tomto prípade dôvody. Skutkový stav bol súdom prvej inštancie pre rozhodnutie o veci dostatočne zistený, súd prvej inštancie dospel, na základe zisteného skutkového stavu k správnym skutkovým zisteniam, tieto správne právne posúdil a vo veci vecne správne rozhodol. S odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje podľa § 387 ods. 2 C. s. p. a odkazuje na ne s tým, že na potvrdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj k odvolacím námietkam žalobcu a podstatným vyjadreniam strán v konaní, na doplnenie podľa § 387 ods. 3 C. s. p. uvádza dôvody uvedené v nasledovných odsekoch.

26. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

27. Podľa § 420 ods. 3 citovaného právneho predpisu, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

28. Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb., o konkurze a vyrovnaní, správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd.

29. K predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu patrí a) porušenie právnej povinnosti, b) vznik škody a c) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, pričom všetky tieto predpoklady musia byť splnené, aby súd mohol vysloviť záver ohľadom nároku na náhradu škody. Pre zistenie či žalovaný nesie zodpovednosť za škodu je rozhodujúce naplnenie objektívnych a subjektívnych predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka. Žalovaný sa však s poukazom na § 421 ods. 3 Občianskeho zákonníka môže zbaviť zodpovednosti za škodu, ak preukáže, že škodu nezavinil.

30. Správca konkurznej podstaty úpadcu je povinný vykonávať funkciu správcu s odbornou starostlivosťou, s využitím všetkých svojich odborných vedomostí a skúseností, zodpovedne, svedomito a bez zbytočných prietahov tak, aby došlo k naplneniu účelu zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorým je usporiadanie majetkových pomerov úpadcu, ako aj jeho cieľa, ktorým je dosiahnutie pomerného uspokojenia konkurzných veriteľov z úpadcovho majetku (ust. § 1 ods. 1 a § 2 ods. 2 ZKV).

31. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie posudzoval predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení rozsudku, ktorým sa zamietá žaloba na náhradu škody, súd vysvetlí, aké predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody zákon vyžaduje. Ak je ich splnenie požadované zákonom kumulatívne a súd zistí nesplnenie, čo i len jedného z predpokladov, postačuje, ak súd následne vysvetlí, ktorý z týchto predpokladov nebol splnený, nakoľko pre nesplnenie, čo i len jedného z predpokladov nie je možné nárok na náhradu škody priznať. Po takom zistení by bolo zo strany súdu zaoberať sa skúmaním splnenia ďalších predpokladov nehospodárne.

32. Odvolací súd konštatuje, že vysvetlenie nesplnenia jedného z predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody, a to porušenie právnej povinnosti, odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie obsahuje. Obsahuje podrobné vysvetlenie, prečo súd prijal záver, že k porušeniu právnej povinnosti ako jedného zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka na strane žalovaného nedošlo, pretože žalovaný v čase plnenia TMG, a. s. Prievidza postupoval, na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. septembra 2007, sp. zn. 6Obo/303/2006, voči ktorému síce dovolanie podal s návrhom na odklad jeho vykonateľnosti, avšak k takémuto odkladu nedošlo. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že počas tohto sporu, ako aj „exekučného konania v rámci prebiehajúceho konkurzu“ žalovaný poukazoval na nezákonnosť takéhoto konania a vyvíjal snahu o jeho zvrátenie, a to podaním námietok voči návrhu na vykonanie exekúcie a následne odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí námietok (čo sú prípustné opravné prostriedky v zmysle zákona č. 233/1995 Z. z., pozn. odvolacieho súdu).

33. V súvislosti so skorším kasačným rozhodnutím odvolacieho súdu ohľadom nepreskúmateľnosti záverov súdu prvej inštancie o neporušení povinnosti žalovaného konať s odbornou starostlivosťou, a to nevymáhaním vzniknutého bezdôvodného obohatenie zo strany TMG, a. s. Prievidza, konajúci súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na pojednávanie konané dňa 5. mája 2021. Na tomto pojednávaní žalovaný potvrdil, že žalovaný sumu mal v úmysle vymáhať, avšak na základe ústneho pokynu od bývalej sudkyne k tomuto kroku nepristúpil. K tomuto konštatovaniu prvoinštančný súd dodal, že ak by konkurzný súd nesúhlasil s „nevymáhaním bezdôvodného obohatenia“, nemal by dôvod následné speňaženie takejto pohľadávky odsúhlasiť. Odvolací súd zisťuje, že takéto odôvodnenie napadnutého rozhodnutia plne zodpovedá opatreniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. augusta 2010, č. k. 27K/59/2005-Že, v ktorom sa navyše uvádza, že po speňažení dotknutej pohľadávky, je majetok z konkurznej podstaty speňažený a správca môže pristúpiť k podaniu konečnej správy a vyúčtovania odmeny a výdavkov, resp. k úkonom smerujúcim k ukončeniu konkurzu. Napokon je možné dospieť aj k tomu záveru, že ak by konkurzný súd nepovažoval speňaženie pohľadávky jeho postúpením za vykonaný v súlade s § 27 ods. 3 ZKV, príslušné opatrenie by ani nevydal.

34. Napokon k odvolacej námietke týkajúcej sa nesprávneho záveru ohľadom postupu žalovaného predošlého správcu, ktorý mal byť v rozpore s odbornou starostlivosťou pre speňaženie žalovanej pohľadávky bez opory so schváleným plánom speňaženia je z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zrejmé, že k deklarovanému postupu dôjsť nemohlo. A to z toho dôvodu, že plán speňaženia konkurznej podstaty bol schválený a predložený správcom konkurznej podstaty dňa 30. júna 2006 ohľadom speňaženia pohľadávok vo výške 72 410 358,- Sk, pričom rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/303/2006, ktorým rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. októbra 2006, č. k. 54Cbi/18/2006 v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu

4 089 183,- Sk istinu s 19 % DPH a 13,5 % úrokom z omeškania od 30. júna 2006 do zaplattenia a náhrady trov konania vo výške 133 045,50 Sk bol vydaný až potom, ako bol schôdzou konkurzných veriteľov schválený plán speňaženia (30. júna 2006). Preto závery konajúceho súdu, že predmetom plánu speňaženia na schôdzi konkurzných veriteľov dňa 30. júna 2006 nemohla byť pohľadávka úpadcu vo výške 4 089 183,- Sk s 19 % DPH, ktorá bola predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 54Cbi/18/2006 začatého až dňa 28. júla 2006, nie sú arbitrárne a bez opory zisteného skutkového stavu. Hoci je výkon funkcie správcu s odbornou starostlivosťou v ustanovení § 8 ods. 2 ZKV upravený všeobecne a abstraktne, porušenie takejto povinnosti je potrebné dostatočne špecifikovať, kedy porušenie výkonu funkcie správcu nie je možné vzhládnuť v takom postupe, ktorý je iba dotvorený. Preto vyvodenie zodpovednosti za škodu, a to s odkazom na postup správcu v rozpore s plánom speňaženia zo dňa 30. júna 2006 neobsahujúci žalovanú pohľadávku, pretože táto bola predmetom súdneho konania začatého až dňa 28. júla 2006 - t. j. po prijatí plánu speňaženia dňa 30. júna 2006, nie je možné. Aj v tejto časti odvolací súd plne odkazuje na závery súdu prvej inštancie, ktoré sú vecne aj právne správne.

35. Postup predošlého správcu konkurznej podstaty úpadcu, na základe uvedených skutočností a úkonov preto nie je možné vyhodnotiť ako rozporný s odbornou starostlivosťou a nastolený „atypický“ právny a skutkový stav, nemožno pripísať na ťarchu žalovaného, ktorý svojimi úkonmi skutočne žiadnu právnu povinnosť neporušil, tak ako to konštatoval aj súd prvej inštancie. Odvolací súd zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že v prebiehajúcom spore o náhradu škody mu neprislúcha právne hodnotiť a vyvodzovať závery z postupov konkurzného súdu, pretože základnou a kľúčovou otázkou pre naplnenie základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka na strane žalovaného, resp. merita sporu je postup žalovaného, a nie postup konkurzného súdu (ako aj v danom prípade exekučného súdu a súdneho exekútora).

36. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd vyhodnotil odvolacie dôvody žalobcu ako nedôvodné. S poukazom na to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 a ods. 2 C. s. p., potvrdil.

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 262 a § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou v odvolacom konaní bol žalovaný, ktorému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a trovy odvolacieho konania mu nevznikli, neboli mu súdom priznané.

38. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a) a b) C.s.p.). Podľa § 420 C.s.p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí,

ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.